

किंच युष्माकंदर्शनमेवतावद्देवानामपि दुष्प्रापम् अस्माकंतुस्पर्शनादिकमपि कथंनुघटितमिति विस्मयेनाह किमिति स्वल्पतपसांतीर्थस्नानादिमात्रे
तपोबुद्धिर्येषाम् तथा चार्चायां प्रतिमायां देव इति चक्षुर्दृष्टिर्येषां तेषां योगेश्वरदर्शनादिकमिदं किमसंभावितमित्यर्थः ॥ १० ॥ एतत्पंचयति न ह्यम्मया
नीतित्रिभिः ॥ ११ ॥ बाहुन सयोरप्युपासनाविषयत्वं यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते मनो ब्रह्मेत्युपास्त इति श्रुतेः अघंहरंति तन्मूलमज्ञानं नहरंति अत्र हेतुः भेदक
तः भेदकर्तारः यद्वा भेदबुद्धिर्कुर्वतः पुंसः विपश्चितो निरस्तभेदाः ते तु मुहूर्तमात्रसेवयैवाघंघंतीति ॥ १२ ॥ अतः साधून् विहायान्यत्रात्मादिबुद्ध्या
सज्जमानोऽतिमंदइत्याह आत्मबुद्धिरहमिति बुद्धिः त्रयोधातवो वातपित्तश्लेष्माणः प्रकृतयो यस्य तस्मिन् कुणपेशरीरे स्वधीः स्वीया इति बुद्धिः

किं स्वल्पतपसां नृणामर्चायां देवचक्षुषाम् ॥ दर्शनस्पर्शनप्रश्नप्रद्वपादार्चनादिकम् ॥ १० ॥ न ह्यम्मयानि
तीर्थानि न देवा मृच्छिलामयाः ॥ तेषु नंत्युरुकालेन दर्शनादेव साधवः ॥ ११ ॥ नाग्निर्न सूर्यो न च चंद्रतारका
न भूर्जलंखंश्च स नोऽथ बाहुनः ॥ उपासिता भेदकृतो हरं त्यघं विपश्चितो घ्नंति मुहूर्तसेवया ॥ १२ ॥ यस्यात्म
बुद्धिः कुणपेत्रिधातुके स्वधीः कलत्रादिषु भौमइज्यधीः ॥ यत्तीर्थबुद्धिः सलिलेन कर्हि चिज्जनेष्वभिज्ञेषु स ए
व गोखरः ॥ १३ ॥ श्रीशुक उवाच निशम्येत्थं भगवतः कृष्णस्याकुंठमेधसः ॥ वचोदुरन्वयं विप्रास्तू
ष्णीमासन् भ्रमद्वियः ॥ १४ ॥ चिरं विमृश्य मुनय ईश्वरस्येशितव्यताम् ॥ जनसंग्रह इत्युचुः स्मयंतस्तं जग
दुरुम् ॥ १५ ॥ यन्मायया तत्त्वविदुत्तमावयं विमोहिता विश्वसृजामधीश्वराः ॥ यदीशितव्यायति गूढ ईह
या अहो विचित्रं भगवद्विचेष्टितम् ॥ १६ ॥

भौमे भूविकारे इज्यधीः देवता बुद्धिः यत्तस्य तीर्थबुद्धिः तीर्थमिति बुद्धिः अभि
ज्ञेषु तत्त्ववित्सु यस्य ता बुद्धयो न संति स एव गोष्वपि खरः दारुणः अत्यविवेकी यद्वा गवांतृणादिभारवाहः खरोगर्दभ इति ॥ १३ ॥ दुरन्वयमननुरूपम्
भ्रमंती अनवस्थिता बुद्धिर्येषां ते ॥ १४ ॥ ईशितव्यतामनीश्वराणां कर्माधिकारिताम् जनसंग्रहमात्रमेतत् इत्युचुः स्मयंतः हसंतः ॥ १५ ॥ अनन्वयं
विवृण्वंत आहुर्द्वाभ्याम् यन्माययेति तत्त्ववित्सु उत्तमा अपि वयं कासौ माया यया विमोहिता इति ता माहुः यदिति यद्यस्मात् ईहयानरचेष्टितेन गूढः
सन् ईशितव्यायति अनीश्वरवदाचरति भवान् नन्वहमीश्वरश्चेत् किमित्येवमाचरेयंतत्राहुः अहो इति भगवतस्तव विचेष्टितं विचित्रमतर्क्यम् ॥ १६ ॥